

Láng Miklós

Tallózás a gyógyszerészi sajtóban

55 éve kísérem figyelemmel a gyógyszerészet sajtóját, és ez idő alatt igen sok anyagot gyűjtöttem össze olyan mondatokból, szavakból, amelyek sértették avatatlan fületem. Ezekből egy csokornyit már bemutattam a *Magyar Orvosi Nyelv* olvasóinak (2005/2: 11). Úgy vélem, hasznos lehet a folytatás. Kezdjük el néhány pongyola vagy nem szépen megfogalmazott mondat kiigazításával.

1. *Csak az ilyen ellenőrzésnek alávetett és megfelelt anyagok kerülhetnek mintázásra, amelynek során a hatályos Magyar Gyógyszerkönyv, valamint a GMP szabályainak betartása kötelező.*

Ezt a mondatot így fogalmaznám át: *Csak az így ellenőrzött anyagokat kell mintáztatni a Magyar gyógyszerkönyv és a GMP szabályai szerint.*

2. *Gyógyszeranyagok esetében a M. Gyógyszerkönyv tájékoztató vizsgálatát, a jogszabályban adott általános felmentés esetén az OGYI által meghatározott külföldi gyógyszerkönyv azonossági vizsgálatait minden esetben el kell végezni.*

Nem lehetne világosabban? Például így: *Ha a jogszabály általános felmentést ad a gyógyszeranyagoknak a Magyar Gyógyszerkönyv szerinti tájékoztató vizsgálatára, akkor az OGYI által meghatározott külföldi gyógyszerkönyv szerinti minőségi vizsgálatot kell elvégezni.*

3. *Mindezt a gyógyszereszer veszélyének kiküszöbölése végett szükséges megtenni, a biztonságos gyógyszerkiadás, felhasználás érdekében.*

Az én változatom a következő: *Mindezt a gyógyszereszer kiküszöbölésére, a gyógyszer kiadásának és felhasználásának biztonsága érdekében kell megtenni.*

4. *Napjainkban a készletezés nagyon alapos odafigyelést kíván a kereskedelemben résztvevőktől. Cél, hogy a lehető legkisebb készlet mellett biztosítani lehessen a fenti termékpalettát a betegek változó igényeihez igazodva.*

Átfogalmazásával néhány töltelékszót is elhagynék (mellett, biztosítani): *A kereskedelemben nagyon figyelni kell a készletekre, hogy a betegek változó igényeihez igazodva, csak a legkisebb készletet kelljen raktáron tartani.*

5. *A nagykereskedelmi raktárakat úgy kell kialakítani, hogy tisztításukkal, karbantartásukkal megóvhatóak legyenek a*

tárolt anyagok, a szennyeződéstől, a szagoktól, ill. a rágcsálók, férgek behatolásától.

Ehelyett javasolható a következő megoldás: *A nagykereskedelmi raktárakat megfelelően karban- és tisztán kell tartani, hogy megóvjuk az anyagokat a szennyeződéstől, az idegen szagoktól, valamint a rágcsálóktól és a férgektől.*

6. *Meg kell győződni arról, hogy a beszerzésre kerülő csomagoló anyagok rendelkeznek-e megfelelő engedéllyel (OÉTI, OGYI), melyek garantálják mindazon elvárásokat, amelyek biztosítják a kiszerelesre kerülő gyógyszeranyagok stabilitását (papír, üveg, műanyag, PET palack stb.).*

Itt aztán lehet gyomlálni: *kerül, rendelkezik, biztosítják.* Nézzünk meg egy lehetséges megoldást: *Meg kell győződni arról, hogy a beszerzett csomagoló anyagoknak van-e megfelelő (OÉTI, OGYI) engedélyük; megtartják-e a gyógyszeranyagok stabilitását.*

7. *A tankönyvet az irodalomjegyzék a munka- és környezetvédelmi szabályok zárják.*

Ha egy mondatban az alanyok egyes számban és többes számban is szerepelnek, nem könnyű az állítmányt hozzájuk igazítani. Ilyenkor több megoldás lehetséges: az alanyokat egységesen egyes- vagy többesszámba tesszük attól függően, hogy milyen számú alany szerepel legközelebb az állítmányhoz, esetleg átfogalmazzuk a mondatot: *A tankönyvet az irodalomjegyzék, a munka- és környezetvédelmi szabályok felsorolása zárja. A tankönyv végén találjuk az irodalomjegyzéket, valamint a munka- és környezetvédelmi szabályokat.*

8. *Különös fogalmazás ez is: ... címmel megtartott előadásában leszögezte, hogy a 37. hét előtt bekövetkezett szüléseket nevezi az orvostudomány koraszülésnek. Leszögezte? Miért, vitatta valaki? Talán szerencsésebb lett volna a leszögezte helyett: megemlítette, utalt vagy emlékeztetett arra.*

Még szívesen előhozakodtam volna sok idegen, de magyarral helyettesíthető szóval (betegségek prevalenciájáról, individualizált kezeléssel nemzetközi trendekről, originális fejlesztésről, minél tovább lehet a foetust az uterusban tartani), Bár a Magyar Orvosi Nyelv ezen a területen is igyekszik magyarítani, végül is szakmabeliekhez szóló szakkifejezésekről van szó – így kénytelen vagyok némi megértést tanúsítani.